noviny
METROPOL

číslo 28 / ročník XIV / listopad 2021

Mgr., Bc. Vít Rakušan

Narozen 16. 6. 1978, středoškolský učitel a politik, od října 2017 poslanec PČR, předseda Stálé komise pro kontrolu vojenského zpravodajství a člen Zahraničního a Bezpečnostního výboru Poslanecké sněmovny. Do hnutí STAN vstoupil v roce 2015, od roku 2019 je jeho předsedou. Od roku 2010 starosta, dnes radní města Kolína, kde s rodinou žije.

Žijeme v hektické době, po volbách se rodí nová vláda, prezident republiky je vážně nemocný, na občany se valí zdražování základních životních potřeb včetně energií, čísla nakažených covidem znovu stoupají. Jak prožívá tento čas Vít Rakušan, poslanec, předseda hnutí STAN a kandidát na ministra vnitra?

Vít Rakušan:
Klíčovou podmínkou pro mne je sebereflexe

Vezměme to po pořádku: Jak jste spokojen s výsledkem voleb do Poslanecké sněmovny?

Výsledky, které volby přinesly, mají pro mě dvě roviny. Jsem samozřejmě rád za úspěch demokratických stran, protože lidé jasně projevili touhu po změně, na které nyní při vyjednávání pracujeme. Společnými silami máme v Poslanecké sněmovně většinu hlasů a jsme připraveni dodržet slovo, které jsme voličům před volbami dali. Se ziskem hlasů pro naši koalici ovšem spokojen být úplně nemohu. Konečný počet, tedy necelých 16 procent, je daleko za hranici úspěchu, který jsme si při podpisu koaliční smlouvy stanovili. Silná dezinformační kampaň a drobné chyby, které se během kampaně kupily, měly váhu. Nicméně schopnost oslovit nerozhodnuté voliče a konečný finiš zvládla jasně lépe koalice SPOLU, které samozřejmě k vítězství gratuluji.

Jak stíháte v tomto rušném období plnit svoje nezastupitelné funkce – jste poslancem PČR, předsedou hnutí STAN, krajským zastupitelem, radním města Kolín, ale také manželem a tátou?

Skloubit pracovní povinnosti s osobním životem je samozřejmě časově velmi náročné, i proto jsem se rozhodl rezignovat na svoji funkci ve středočeském zastupitelstvu. Po výsledcích parlamentních voleb jsem usoudil, že bych nemohl svůj mandát plnit s takovou poctivostí jako doposud. Pro zdravý politický i osobní život je sebereflexe klíčovou podmínkou a jsem přesvědčený, že jako předseda hnutí STAN, které má třetí nejsilnější poslanecký klub a vyjednává o nové vládní koalici, nebudu mít tolik prostoru sloužit kraji. Nehledě na to, že přeměna vládní struktury na kraji se povedla, práce je tedy na této úrovni pro mne dokončena a rád přenechám prostor dalším pracovitým lidem.

V říjnových volbách jste získal vůbec nejvyšší počet preferenčních hlasů ze všech kandidátů – téměř šedesát tisíc. To je obrovská důvěra voličů. Co jim i ostatním občanům můžete slíbit?

Předně bych chtěl za každý hlas poděkovat, ten počet je až neuvěřitelný, vážím si toho. A co mohu slíbit? Snad jen vše, čím jsem se prezentoval dosud. Dlouhá léta jsem působil v komunální politice jako starosta, tam se naučíte komunikovat s lidmi, naslouchat jim, pracovat pro ostatní. Nemám za sebou z minulosti žádné korupční kauzy. Jakoukoliv svoji pozici vykonávám s velkou pokorou a respektem. Vždy budu hájit demokracii a její hodnoty.

Hnutí ANO 2011 a SPD skončily v opozici. Co od ní očekáváte?

Nečeká nás nic snadného, je před námi mnoho výzev. Věřím ale, že budou obě strany konstruktivní opozicí tak, jako jsme se snažili být my v uplynulých letech.

Jste pravděpodobným kandidátem na ministra vnitra. S tím se pojí role předsedy Ústředního krizového štábu. Pandemie znovu vystrkuje růžky. Jak vnímáte tuto situaci a co byste doporučil pro další období?

Situace kolem stále se zvyšujícího počtu COVID nakažených není příznivá. Další kroky by měly vycházet z chyb, které vláda při řešení prvních vln pandemie udělala. Musíme být připraveni na další krize, které se mohou v následujících letech objevit. Systematicky se proto bude muset řešit příprava na ně a legislativa pro samotné krizové řízení a infrastrukturu. Kontrolovat se musí i kapacity uvnitř IZS, ale například i zdravotnické ochranné pomůcky.

V úvodu jsme zmínili rostoucí životní náklady. Jaký postoj by k tomu měla zaujmout nová vláda?

Nová vláda by měla okamžitě po svém jmenování začít všechny tyto problémy řešit. Musíme pomoci lidem, jichž se zdražování nejvíce dotklo, ale ve střednědobém výhledu pak komplexně řešit to, co uděláme, aby měli lidé nižší spotřebu energie, aby se snížila energetická náročnost. Zatím jedinou ochranou před dalším šířením viru COVID-19 je očkování. Naším cílem bude přesvědčit jasnou informační kampaní ty, kteří se stále nenaočkovali a zároveň nejsou jinak zdravotně omezení, aby tak učinili. V zájmu vlastního zdraví, v zájmu zdraví našeho okolí. Pokud bude nutné vydávat opatření, chceme to dělat v maximální možné míře na lokální úrovni tak, aby nebylo znovu plošně postiženo vzdělání našich děti a většina segmentu obchodu a průmyslu.

Rozhovor se uskutečnil dne 29. 10. 2021, aktualizováno 19. 11. 2021, foto: archiv

METROPOL posiluje pozice,
říká ředitel vydavatelství Jiří Morštadt

Přestože je stávající situace v České republice z mnoha úhlů pohledu složitá, vydavatelský dům METROPOL, který působí na mediálním trhu od roku 2007, posiluje pozice na trhu.

METROPOL
noviny | tv | web

S novým strategickým partnerem, kterým je společnost IPC, si dal za cíl zvětšit pokrytí distribuce tištěných novin, zrychlit periodicitu jejich vydávání a významně posílit on-line komunikace. Tomu napomůže i propojení internetové adresy www.tydeniky.cz s portálem Byznys v Česku. A nikoli v neposlední řadě, v novém ústředním sídle v Jindřišské ulici číslo 16 v Praze, odkud před lety vysílala Česká televize, příznačně vzniká televizní studio METROPOL TV.
Posílená vydavatelská skupina také chystá uvést na trh nové časopisy, zaměřené na Českou republiku i zahraničí. Pro rok 2022 si klade za cíl více rozbudovat sociální sítě. Věřím, že čtenáři i diváci naše aktivity ocení a zachovají nám svou přízeň. (red.)

Změna

Touto dobou se mění mnohé. Mění se počasí, mění se příroda, mění se dokonce ještě protentokrát i čas a letos se pro jistotu v tyto dny mění navíc i vláda. Zatímco pošmourné počasí a vzestup nemocnosti i depresí jsou v tomto období víceméně konstantní, změna vlády je věc přece jen nevšední. Těžko si představit horší čas k převzetí moci. Tam, kde část národa vyhlíží s nadějemi možná až nereálnými příchod čehosi pronikavě lepšího, tak ta druhá a dlužno říci, že o cosi početnější, zase postupně vyčkává, že na jejich slova dojde. V tom nepříznivém slova smyslu, pochopitelně. Aby toho nebylo dost, nedaří se, či spíše podle očekávání nedařit se má i v ekonomickém ohledu, energetickém ohledu, pandemickém ohledu a ohledu jedněch vůči druhým. To poslední lze pozorovat již velmi dobře. Novým vládcům jednoduše není co závidět. Slibují změnu. Jistě má jít o změnu k lepšímu. Jaká by mohla být, aby byla pokud možno všeobecně přijímaná? Možná by stačilo málo. V dějinách států bývají minimálně svými současníky překvapivě často nejlépe hodnoceni vládci, kteří se nedopouštějí velkých činů. Oblíbeni bývají pro stabilitu, předvídatelnost a jakési z toho plynoucí jistoty. To nezní až tak složitě. V tomto čísle je k přečtení článek o tzv. "mamahotelu". Jde o podivuhodný a nepříliš ctihodný institut, kdy člověk za jiných okolností dospělý zůstává na krku svým pomalu stárnoucím rodičům. Těžko dnes přehlédnout podobu se vztahem občana a státu. Také náš stát se postupně proměnil v jakýsi mamahotel a jeho občan zas v ne tak úplně svéprávného jedince. Pravda, služby nejsou nejhorší, ale ani ty nejlepší. Platí se za ně ovšem zcela příznačně ztrátou svobody a v neposlední řadě i důstojnosti. "Velký rodič", který to samozřejmě se svým "dítětem" myslí nejlépe, mu mluví do kde čeho. Za vším je pochopitelně starostlivost o bezpečí, zdraví a vůbec ochranu samých důležitých a vznešených hodnot. Chybí jediné. Respekt k rozhodování dospělého, samostatného člověka, který může udělat dokonce i chybu a následně za ni případně tvrdě zaplatit. Jenže maminka a odborníci ví přece vše nejlépe, že? A nebo ne? Byla by to milá změna. Troufám si tvrdit, že úplně pro všechny.

Petr Voženílek

Česká chuťovka

Praha | V Senátu byly předány ceny soutěže „Česká chuťovka 2021". Uspělo v ní 53 firem, značkou Česká chuťovka se tak může nově pyšnit 185 výrobků a značkou Dětská chuťovka pak dalších 16.

Předseda stále komise Jiří Vosecký (na snímku) uvedl slavnostní vyhlášení výsledků: „*Chuťovka má za cíl jednou ročně umožnit setkání výrobců českých potravin tak, aby mohli navzájem posoudit chuť a kvalitu těch nejlepších vyhodnocených potravinářských výrobků.*" Titul „Rytíř české chuti" získal Jiří Souček, za jehož působení v pozici obchodního ředitele získaly Uzeniny Beta již desítky ocenění Česká a Dětská chuťovka při stále rostoucí přízni zákazníků.

Česká chuťovka si jako nezávislá iniciativa potravinářských odborníků vybudovala za 13 let své existence pevné postavení mezi uznávanými značkami kvality potravin vyrobených v České republice a mnozí výrobci se proto do soutěže opakovaně a rádi vrací. Jak opět potvrdily i výsledky letošní soutěže, rozmanitost, ale zejména kvalita a vynikající chuťové parametry potravin ucházejících se o obě značky, se rok od roku zvyšují a spotřebitelé si tak mají opravdu z čeho vybírat. (od dop.)

Dotační program Obchůdek 2021+

Zastupitelstvo Ústeckého kraje vyhlásilo Dotační program Obchůdek 2021+. V jeho rámci mohou být z prostředků Ministerstva průmyslu a obchodu podpořeny malé prodejny ve venkovských obcích. Žádosti přijímá od 6. do 20. prosince.

Záměrem je udržet provoz maloobchodu v obcích. Celková předpokládaná částka určená pro tento program činí 3 miliony korun. „*Ústecký kraj tak může ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu pokrýt náklady prodejen až do výše 100 tisíc korun, mezi které mohou patřit například výdaje na zaměstnance, nájem, telekomunikace či chod bezhotovostních plateb,*" uvedl Michal Kučera, radní Ústeckého kraje pro regionální rozvoj, zemědělství a rozvoj venkova. (od dop.)

Potrava pro elektromobily

Teplice | V Ústeckém kraji mají elektromobilisté možnost využívat již 32 stanic ČEZ.

Zatím poslední – 4 rychlodobíjecí a 3 klasické byly i přes nepřízeň počasí zprovozněny ve čtvrtek 4. listopadu u OC Olympia Teplice. Nejen pro e-řidiče z lázeňského města, ale i jeho návštěvníky se tak čekání na dobíjení elektromobilu zkracuje na minimum. Sedm nových veřejných dobíjecích stanic ČEZ je totiž zárukou, že v jednu chvíli zde může dobíjet svá elektrická auta až 14 řidičů. Všechny stojany disponují výkonem 420 kW, přičemž celá síť dobíjecích stanic ČEZ v kraji má výkon téměř 2 tisíce kW. Díky certifikaci původu elektřiny garantuje ČEZ řidičům e-aut odběr skutečně bezemisní energie. (red.)

Stromky pro zdravotníky i pacienty

Hradec Králové | Vánoční stromky darují už druhým rokem všem covidovým oddělením nemocnic Lesy České republiky. Smrky a borovice z lesních prořezávek je možné objednat do 30. listopadu. Lesníci je i zdarma dopraví.

„*Chceme znovu potěšit covidové pacienty a podpořit i zdravotníky v jejich vytrvalosti a nasazení,*" řekl generální ředitel Lesů ČR Josef Vojáček. Stromky je možné objednat na www.stromkydonemocnic.cz. „*Ve formuláři vyberte zařízení a vyplňte kontaktní údaje a počet stromků. Další sdělení je možné uvést do „poznámky". Pokud nemocnici v seznamu nenajdete, kontaktujte nás na e-mailu: stromkydonemocnic@lesycr.cz,*" vysvětluje Ladislava Řehounková z Odboru vnějších vztahů Lesů ČR. Loni lesníci předali 80 nemocnicím 430 stromků. S letošním rozvozem začnou v pondělí 6. prosince. (od dop.)

Škodovka se pochlubila

Mladá Boleslav | Po modelu KUSHAQ představí letos ŠKODA AUTO ještě druhý vůz své modelové ofenzívy, určený pro indický trh.

Nová ŠKODA SLAVIA rozšíří paletu sedanů české automobilky o další model ze segmentu A0. Vůz nabízí velkorysý prostor typický pro značku ŠKODA a dva výkonné a úsporné motory TSI.

Součástí rozsáhlé bezpečnostní výbavy je až šest airbagů a mnoho asistenčních systémů. Koncern Volkswagen investuje do projektu INDIA 2.0, za který zodpovídá společnost ŠKODA AUTO, celkem jednu miliardu eur. (od dop.)

Kardiovaskulární JIP litoměřické nemocnice přivítala po rekonstrukci první pacienty

Kardiovaskulární jednotka intenzivní péče, sídlící v pavilonu F litoměřické nemocnice, přivítala ve druhé polovině října své první pacienty.

Pracoviště předtím procházelo několik měsíců trvající kompletní rekonstrukcí. Změnami ve stejném rozsahu prošla rovněž přilehlá ambulance echokardiografie, a to včetně čekárny a sociálního zařízení pro veřejnost.

Rekonstrukce těchto pracovišť, která si vyžádala investici přesahující částku 13 milionů korun, zahrnovala kromě stavebních úprav prostor výměnu všech rozvodů, nové podlahy, osazení dveří, výmalbu a vybavení novým nábytkem. Nové jsou také všechny rampy u pacientských lůžek a rozvody medicinálních plynů. Díky dřívější výměně vzduchotechnických jednotek, sloužících pro toto pracoviště a sousední angiografii, je kardiovaskulární JIP v celém rozsahu klimatizována. (nk)

Návrh na složení nové vlády ČR

Ve středu 17. listopadu, v sváteční den, kdy jsme si připomínali 32 let od Sametové revoluce, navštívil předseda ODS Petr Fiala v nemocnici prezidenta republiky Miloše Zemana. Přivezl mu jmenovitý návrh členů budoucího kabinetu. Podle něj by v příští vládě měli usednout tito nominanti koalic Spolu a PirStan:

- ***Petr Fiala*** *(premiér)*
- ***Vít Rakušan*** *(vnitro)*
- ***Marian Jurečka*** *(práce)*
- ***Ivan Bartoš*** *(digitalizace a místní rozvoj)*
- ***Vlastimil Válek*** *(zdravotnictví)*
- ***Zbyněk Stanjura*** *(finance)*
- ***Jan Lipavský*** *(zahraničí)*
- ***Pavel Blažek*** *(spravedlnost)*
- ***Jana Černochová*** *(obrana)*
- ***Martin Kupka*** *(doprava)*
- ***Věslav Michalik*** *(průmysl)*
- ***Zdeněk Nekula*** *(zemědělství)*
- ***Petr Gazdík*** *(školství)*
- ***Martin Baxa*** *(kultura)*
- ***Anna Hubáčková*** *(životní prostředí)*
- ***Mikuláš Bek*** *(evropské záležitosti)*
- ***Helena Langšádlová*** *(věda a výzkum)*
- ***Michal Šalomoun*** *(legislativa)*

Kardiochirurgové Krajské zdravotní vytvořili pacientovi srdeční chlopeň z části jeho vlastního osrdečníku

Operační zákrok na srdci 57letého pacienta, náhradu aortální chlopně novou metodou, provedli v úterý 19. října specialisté Kardiochirurgického oddělení Krajské zdravotní, a.s. – Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem, o.z., společně s primářem Kardiochirurgického oddělení Fakultní nemocnice v Motole MUDr. Romanem Gebauerem.

Kardiochirurgický tým v ústecké Masarykově nemocnici při operaci pacienta, který získal novou chlopeň z vlastního materiálu. *Foto: Krajská zdravotní, a.s.*

Při výkonu na operačním sále nejprve u muže, který v minulosti podstoupil dvě neurochirurgické operace, voperovali aortokoronární bypass, a dále vytvořili náhradu chlopně z osrdečníku, z tkáně vazivového obalu srdce pacienta. Tu pak všitím cípů umístili na aortální pozici.

Techniku poprvé aplikoval před jedenácti lety japonský kardiochirurg Ozaki. Z Čechů první takovou operaci provedl v roce 2018 doc. MUDr. Jaroslav Benedík, který již několik let působí v Německu – nejprve v Essenu a nyní v Krefeldu, a stal se jejím školitelem. Již ve stejném roce MUDr. Roman Gebauer se svým týmem tento výkon uskutečnil jako první v České republice u dětského pacienta.

„Snahou našeho oddělení je dále rozšiřovat portfolio kardiochirurgických výkonů. Oproti standardu nejde o umělou, ani biologickou chlopeň, tedy vepřovou nebo hovězí. Pacientovi se vytvoří biologická chlopeň z jeho vlastního materiálu, z osrdečníku. Z něho se přesně vystřihnou jednotlivé cípy nové chlopně, které se všijí na místo poškozené chlopně. Cípy náhrady musí do sebe přesně zapadat, každý musí mít správnou velikost. Operace vyžaduje preciznost, protože kardiochirurg musí novou chlopeň vytvořit přímo na sále. Výhodou je, že pacient s touto chlopní nepotřebuje užívat léky na ředění krve, které jsou jinak v případě implantace nutností, a hlavně, že není trvale ohrožen infekcí, jako tomu je u implantované umělé chlopně,“ řekl MUDr. Miroslav Kolesár, primář Kardiochirurgického oddělení Krajské zdravotní, a.s. – Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem, o.z.

Z pacientova osrdečníku se přesně vystřihnou jednotlivé cípy nové chlopně, které se všijí na místo poškozené chlopně. *Foto: KZ, a.s.*

„Dodnes je to celosvětově, dá se říci, mladá operace. Během deseti let byla reoperována pouze 4 % pacientů pro nález na chlopni a 7 % má nedomykavost, kterou nebylo potřeba řešit reoperací. Výsledky se sdílejí, dají se dohledat. U dětských pacientů – v teenagerovském věku, protože u malých dětí takovou operaci neuděláte – se začalo později, výsledky jsou tedy asi sedmileté,“ vysvětlil vedoucí operačního týmu MUDr. Roman Gebauer, primář Kardiochirurgického oddělení Fakultní nemocnice v Motole.

„Kromě spolupráce s panem primářem Gebauerem, který tuto techniku pro implantaci chlopně používá, spolupracujeme ještě s doc. MUDr. Janou Rubáčkovou Popelovou, CSc. Ta se věnuje vrozeným srdečním vadám v dospělosti a má také malý soubor pacientů, kteří již byli operováni v Nemocnici Na Homolce. Po ročním sledování mají vynikající výsledky. My jsme tady operovali dosud dva pacienty a podle krátkodobého sledování jsou v pořádku,“ uzavřel MUDr. Miroslav Kolesár s tím, že do budoucna chce pozvat ke spolupráci kolegu, který se technikou této náhrady chlopně zabývá a v současnosti pracuje ve Spolkové republice Německo.

KARDIOCENTRUM KRAJSKÉ ZDRAVOTNÍ, a. s.
– MASARYKOVY NEMOCNICE V ÚSTÍ NAD LABEM, o. z.

Energetická krize v ČR – otázky a odpovědi

Dělalo se něco v rámci prevence, když měl stát už několik let detekováno, kde hrozí nástrahy v souvislosti s cenami energií?

Ne, nedělalo. Pro politiky i úředníky je současný růst cen energií studenou sprchou. Budíčkem. A nejen v ČR. Celoevropsky se ukazuje, že nejsme absolutně připraveni na to provozovat naši ekonomiku a domácnosti s citelně menším zastoupením fosilních zdrojů energie. Nejsme zkrátka se zelenými zdroji tak daleko, abychom se mohli na ně více spolehnout. Výsledkem překotného odvracení se od neobnovitelných zdrojů, včetně jádra, je právě současná situace. Za dramatickým růstem cen elektřiny či plynu stojí jistě i jiné příčiny, nicméně pokud bychom v uplynulém desetiletí postupovali s odklonem od uhelné, a zejména jaderné energetiky celoevropsky uvážlivěji, dnes bychom situaci zvládali mnohem lépe, s daleko slabším neblahým dopadem na peněženky zejména těch sociálně nejzranitelnějších. Je to výstraha. Pokud se nepoučíme, přijdou další, a závažnější energetické, a potažmo sociální krize a otřesy.

Lukáš Kovanda, Ph.D.
je členem Národní ekonomické rady vlády (NERV) a hlavním ekonomem Trinity Bank.

Lze říci, o kolik letos vyrostly náklady na energie v porovnání s příjmy domácností? A jakou roli v celkovém mixu hraje růst jiných nákladů než těch na energie?

Ceny energií rostou některým domácnostem velmi výrazně už letos, jiným ale porostou spíše až od příštího roku. Proto je třeba brát v potaz oba ty roky. Letos i příští rok by mzdy měly růst nominálně pětiprocentním tempem. V příštím roce podle České národní banky poroste inflace tempem 5,6 procenta a podle ministerstva financí pak tempem dokonce zhruba šestiprocentním. To znamená, že i přes pětiprocentní růst mezd lidé reálně zchudnou. Kupní síla jejich výdělků se totiž i přes jejich nárůst sníží. Nárůst výdělků nebude totiž stačit na to, aby pokryl inflaci. Stěžejním způsobem budou inflaci pohánět právě rapidně rostoucí ceny energií. Třeba ČEZ zdraží svým odběratelům cenu elektřiny o zhruba třetinu a ceny plynu o zhruba dvě třetiny. Ceny energií tedy porostou průměrně zhruba desetinásobně rychleji než příjmy domácností. Klíčovým zdrojem současné inflace v ČR je prostě příliš překotný odklon EU od uhelné a zejména jaderné energetiky.

Roztahuje se ohrožení energetickou chudobou i na relativně movité domácnosti, minimálně v několika příštích měsících?

Energetickou chudobou jsou v Česku v důsledku Green Dealu EU ohroženy zhruba čtyři miliony lidí. Tyto miliony jsou ohroženy tedy právě i v důsledku již léta trvajícího celoevropského odvracení se od uhelné a jaderné energetiky, které není kompenzováno dostatečným rozvojem energetiky zelené. Jedná-li se o čtyři miliony lidí, je jasné, že fatálně budou drahými energiemi zasaženy i domácnosti ze středních vrstev. Ty také budou navíc muset ze svých daní platit energie chudým domácnostem, a to skrze „vládní pomoc sociálně zranitelným“. Vláda totiž sama žádné peníze nevydělává. Vše, co má, jsou daně a dluh, přičemž dluh jsou jen budoucí daně. Neblahý dopad na střední vrstvy se však převážně teprve dostaví, nebude záležitostí už této topné sezony.

Lze se nazdát, že se po Novém roce situace zklidní a narovná?

Částečně se situace uklidní, zejména s příchodem jara. Výrazně navýšené však mohou ceny energií zůstat i po celý rok 2022 a částečně i v roce 2023. Ale ani po tom se situace nemusí nijak zásadně zlepšit. Právě proto, že energie místo dopadu pandemie budou v ještě vyšší míře než dnes zdražovat opatření prosazovaná v rámci zelené agendy EU, tedy v rámci Green Dealu.

Jaká opatření by pomohla krátkodobě?

Vláda je částečně činí. Jde třeba o zastropování záloh pro platby dodavatelům poslední instance, odpuštění DPH na energie nebo poplatku za obnovitelné zdroje. Daň a poplatky by ale v příštím roce neměly být odpouštěny již plošně jako ještě letos, ale cíleně. Cíleně by měly pomáhat sociálně zranitelným, nikoli plošně všem. Stejně tak výnos z prodeje povolenek by měl být částečně rozdělený mezi sociálně zranitelné. Zároveň si ale musí střední vrstvy a bohatí být vědomi toho, že to není žádná pomoc politiků, ale prostě přesun bohatství od středních vrstev a od bohatých právě k chudším. Střední vrstvy a bohatí zaplatí za zboží či služby vyšší cenu, právě i proto, že v ceně zaplatí emisní povolenku, přičemž část z takto navýšené ceny poputuje skrze vládu jako příspěvek na energie chudým.

Co je potřeba udělat v dlouhodobém horizontu?

Zejména revidovat Green Deal tak, aby nebyl tak překotný, aby vyhovoval specifikům české ekonomiky, jež je tradičně silně průmyslově orientovaná. Také je třeba prosadit na úrovni EU jadernou energii jako bezemisní zdroj a začít rychle stavět nové jaderné bloky.

Vedle domácností, může, má a bude mít situace dopad i na byznys a průmysl? Jaký?

Ano, bohužel. I z důvodu drahých energií bude letos ekonomický růst ČR výrazně pomalejší, než se čekalo, jen zhruba dvouprocentní. A v příštím roce zrychlí jen do pásma tří až čtyř procent. Nic moc.

Lukáš Kovanda

Bez peněz do tramvaje nelez

Že by se pověstná "socka", jak se někdy také MHD nelichotivě přezdívá, stala z ekologické a zároveň i cenově dostupné varianty dopravy něčím téměř luxusním? Částečně možné to je. Městské dopravní podniky po celé zemi se totiž potýkají s rostoucími cenami energií, zejména pak elektřiny a ropy, ale pochopitelně také plynu.

Lukáš Kovanda

Třeba pro pražský dopravní podnik znamenají zdražující elektřina a vyšší ceny ropy náklady navíc za zhruba 700 milionů korun. **Zdražují totiž paliva, ale také třeba napájení tramvají.**
V zásadě není rozdíl mezi kterýmkoli dopravním podnikem a jinými odběrateli z firemní sféry. Všichni dříve či později budou muset zahrnout vyšší ceny energií do svých nákladů.
V krajním případě může v důsledku energetické krize dojít k narušení provozu městské hromadné dopravy. Například kvůli možnému nedostatku příměsi naftových motorů AdBlue, který je důsledkem zuřící evropské plynové krize. Drahý plyn prodražuje výrobu močoviny, která je zásadní složkou AdBlue, takže některé evropské továrny na příměs už zavírají. To zvedá cenu AdBlue a zvyšuje riziko výpadku v dodávkách této příměsi. Fatální nedostatek AdBlue by v krajním případě vedl ke kolapsu dopravy a zásobování. Varují před ním třeba dopravci na Slovensku.

Záleží ovšem na tom, jak bude tuhá zima a jak velkorysé bude Rusko s dodávkami plynu do EU nad rámec dojednaných dlouhodobých kontraktů. Čím tužší bude zima a čím méně bude Rusko velkorysé, tím spíše se prohloubí plynová krize EU a tím spíše budou dopravní podniky v městech ČR muset s cenou jízdného nahoru a/nebo omezovat či rušit spoje.

Sečteno, podtrženo, v důsledku energetické krize hrozí růst jízdného městské veřejné dopravy až o desítky procent. Další možností je omezení spojů či částečné rušení spojů či linek MHD. Ještě další možností jsou kompenzace z veřejných rozpočtů. Může také dojít na kombinace dvou či všech tří jmenovaných řešení.

Lukáš Kovanda, Ph.D. je členem Národní ekonomické rady vlády (NERV) a hlavním ekonomem Trinity Bank.

Milan Šáda,
46 let, posunovač u dráhy
A je to tady! Všechno, co psali v novinách je naopak. Ne my Rusákům budeme dělat milosti se sankcema, ale oni nám s plynem. Super ekologická věc ta německá zelená elektrika – nebude kvůli ní jezdit emhádéčko, kde sou ty emise nejnižší, že jo?! Běžte se bodnout!!! Hlavně, že se naváželi novináři do Babiše, že ta jeho řepka je strašnej eko průšvih. Všechno je to jedna banda!

Josef Kalina,
67 let, strojní inženýr
Kdybychom v tom nebyli nuceni žít, bylo by vlastně vcelku zábavné sledovat, jak se naplňují predikce o neživotaschopnosti všech levicových řešení. Současná EU a její Green Deal přitom není nic jiného a to tentokrát a dosti pikantně se svým "poručíme větru dešti" úplně doslova. Výsledek je přitom jako vždy – to jest „a ono prd velebnosti...".

Erik Hrachovec,
27 let, vedoucí oddělení datové analýzy
Já používám prakticky jen veřejnou dopravu a mám pocit, že by ji mírné zdražení jen prospělo. Spousta lidí si něčeho, co je skoro zadarmo neváží a pro mě bude jen příjemné, že se nebudu muset mačkat s kolikrát i dost nevábnými individui. Jen bude třeba asi posílit kontroly.

Nikola Spurná,
30 let, prodavačka
Začínám mít takovej pocit, že ještě pár těhlech jobovek a přestane se mi vyplácet jezdit do práce. Nasbíráme si místo toho s děckama přes den klesti, něco vypěstujem na záhonku a do garáže namísto auta dáme kozu a čuníka. Nebo o tohle jim teda vlastně jde?

Michal Babinec,
46 let, byznysmen
Cizí peníze a přerozdělování... Toť věčné pokušení každého socialisty. Jenže ony nakonec i ty cizí peníze jednoho dne dojdou. Teď už je v podstatě jedno, jestli bude daňový poplatník sponzorovat nejdřív Energiewende a pak v jejím důsledku ještě jízdenky do MHD a nebo jakkoli jinak v libovolném pořadí. Princip je pořád stejný. Já jsem elita, já vím, jak na to, a vy to zaplatíte! Je někdo proti? Aha, tak to bude extremista nesdílející evropské hodnoty. Pro jistotu si to hlasování zopakujeme.

Jindřich Kadavý,
51 let, hudební pedagog a začínající politik
Radovat se ze zdražení by bylo asi poněkud zvrácené, ovšem je třeba si uvědomit, že provozovatelé veřejné dopravy už dnes u nás pracují prakticky bez výjimky se silně ztrátovými rozpočty. Podíváme-li se na západ od našich hranic, bývá poměr ceny jízdného k průměrným příjmům daleko nižší než u nás. Samozřejmě, zkouší se dnes díky Zeleným například v Rakousku síťový Klimaticket, ale to je jakýsi ověřovací provoz, kde se budou zohledňovat celkové přínosy a ani ten není zase tak úplně levný jako spíše motivační. Vcelku platí, že hromadná doprava osob tam, kde to je možné, je jedinou racionální volbou zodpovědného občana EU a je v pořádku za ni platit odpovídající cenu. A mimochodem, za celosvětovou pandemii Evropská unie opravdu nemůže!

Mamahotel na vzestupu

Ne každá ubytovací služba za časů koronakrize nutně strádá. Ubytování mladých lidí bez vlastního bydlení u rodičů a často i péče s tím spojená nazývaná někdy také posměšně "mamahotel", zažívá naopak svůj vzestup.

Počet mladých lidí ve věku do 26 let, kteří bydlí u rodičů v Česku meziročně vzrostl o osm procentních bodů na celkových 23 procent. Současně v souvislosti s koronavirovou krizí také stouplo množství lidí, kteří začali vnímat velmi skepticky svoje vyhlídky na opatření vlastního bydlení. Zatímco v loňském roce bylo takových 62 procent, koncem letošního léta vzrostl jejich podíl už na 77 procent. K těmto výsledkům dospěl průzkumu společnosti Generali Investments, pro kterou agentura Ipsos oslovila 1050 respondentů od 18 do 65 let.
Zároveň v souvislosti s koronavirovými opatřeními nepatrně vzrostl podíl lidí, kteří by již nyní dali přednost bydlení v nájmu, a to konkrétně o dva procentní body na deset procent. Podobně také roste podíl jedinců, pro které už nyní představuje placení nájmu problém. Už celých šest z deseti Čechů je toho názoru, že šance dovolit si vlastní bydlení u nich aktuálně velmi poklesla. V neposlední řadě roste obava i u stávajících majitelů nemovitostí, kteří by rádi rekonstruovali a stejně tak u těch, kteří pořízení nemovitosti ještě nedávno zvažovali. V těchto dvou skupinách má vážnou obavu dokonce 77 procent lidí.
„Ceny bydlení vytrvale rostou již několik let a koronavirová krize na tom nic nezměnila. Pandemie naopak pro spoustu lidí představovala výrazný zásah do úspor či příjmů, takže se někteří z nich vzdali myšlenky na koupi vlastní nemovitosti. Na to reaguje i trh. Pokračuje totiž trend stavby projektů určených nikoli k prodeji, ale čistě k nájemnímu bydlení," uvedl Marek Bečička z Generali Investments. Tak například prodejní ceny nových bytů v Praze podle údajů uváděných developerskými společnostmi jako Trigema, Skanska Reality a Central Group za posledních šest let stouply o 113 procent na 118 480 korun za metr čtvereční.
Zajímavý je také názorový posun v čase, kdy za stále trvající krize v roce 2020 uvádělo 12 procent Čechů, že jsou kvůli pandemii ochotni slevit ze svých představ ohledně velikosti bytu, zatímco letos by stejnou úvahu stran uskromnění se, volilo pouze osm procent respondentů. **Naopak skupina lidí, kteří jsou ochotní bydlet v méně atraktivní lokalitě, vzrostla ze tří na čtyři procenta.** Stejně tak poměrně významně vzrostla až na třetinu ochota k dojíždění z jiného města. Přitom v roce 2020 to bylo pouhých 21 procent.

Redakční materiál

Michal Babinec, *46 let, byznysmen*
Trochu mě napadá, jestli je za tím opravdu krize trhu a cen nemovitostí a nebo spíš krize samostatnosti, soběstačnosti a hrdosti mladých lidí. Jejich rodiče z toho nevyjímám. Ti, kteří mamahotel poskytují, své mladé (ne)dospělé právě k tomu (ne)vychovali.

Milan Šáda, *46 let, posunovač u dráhy*
Řeknu k tomu jedinou věc. Když jsem se po vyučení za minulého režimu poprvé oženil a zavázal se podniku na šest let, byt jsem okamžitě dostal a nový...

Josef Kalina, *67 let, strojní inženýr*
Já bych to nazval definitivním splasknutím bubliny. Nikoli ovšem realitní, ale společenské. Nárok na vlastní bydlení je ne nepodobný nároku na bezplatné vzdělávání, zdravotnictví atd. Ano, objektivně tu existovalo zřízení, které toto v jisté velmi základní kvalitě nabízelo (téměř) každému. Většina národa v určité chvíli nabyla dojmu, že se zřízením novým přijde pouze prosperita a kvalita vyšší. Zdá se, že definitivní ztráta iluzí nás dostihuje právě teď.

Karin Léblová, *40 let, na volné noze*
Nevím, jestli je vždy na místě toto dosti hanlivé označení. Záleží asi na konkrétním modelu. Nicméně, tři a vícegenerační soužití bylo v minulosti de facto normou a přinášelo krom zvýšených nároků ve vztazích i spoustu organizačních a ekonomických výhod. Ještě moje babička takto prožila celý život. Druhou věcí je otázka, zda-li je nastupující generace seniorů připravena předávat své majetky mladým výměnou za péči ve stáří a nebo bude raději nadále spoléhat na stát a jeho stále deficitnější rozpočty. Myslím, že právě v časech krizí vždy nejlépe obstály silné a soudržné rodiny.

Jindřich Kadavý, *51 let, hudební pedagog a začínající politik*
Současné nároky na kvalitu bydlení jsou historicky vlastně bezprecedentní a je vcelku logické, že se (nejen ekonomicky) nedostává zdrojů. Tak, jak my dnes, žila před sto lety nejbohatší vrstva. Vezmeme-li v potaz třeba jen prostorové a kvalitativní parametry dnešního standardu, jeví se nutně nárok, aby toto bylo k dispozici víceméně pro každého jako nereálné i u bohaté společnosti, jakou naštěstí jsme. Západ nám opět ukazuje cestu, ať už jsou to dotované, regulované nájmy, sociální byty, sdílené bydlení. Druhou alternativou jsou pak snad již jen socialistické králíkárny s permanentně netekoucí vodou a nejedoucím výtahem.

Ráj zmetků to na pohled

Tak by se daly také nazvat výsledky šetření České obchodní inspekce ohledně kontroly varných konvic na trhu v ČR. Necelá polovina z celkem třiceti zkoumaných typů před kontrolory ČOI z nejrůznějších příčin neobstála.

Tisková zpráva dále uvádí, že nějaké nedostatky mělo celkem třináct typů spotřebičů, z toho u pěti se jednalo o špatné či chybějící informace. To by bylo možno při troše shovívavosti označit za spíše drobnější, formální nedostatky, pokud výrobek samotný by kvalitou nijak nezaostával. Jenže kontroloři si vzali také sedm konvic k podrobnějšímu zkoumání technických parametrů a tady opět padla kosa na kámen. Hned šest ze sedmi bylo označeno za nevyhovující. Za porušení zákonných norem byly uděleny pokuty. Jedna z konvic pak byla dokonce zařazena do databáze nebezpečných výrobků jako potenciálně ohrožující. Databáze se nazývá RAPEX, je celoevropská, veřejně přístupná, a to například i prostřednictvím mobilní aplikace časopisu dTest.
Možná by se někomu mohlo zdát, že inspektoři státní Obchodní inspekce jsou až příliš pedantští, když označili za nevyhovující tak vysoký podíl zkoumaných výrobků. Jenže je potřeba si uvědomit, že například úrazy elektrickým proudem a nebo požáry způsobené nebezpečnými elektrickými spotřebiči nejsou události, které by kdokoli chtěl zažít na vlastní kůži. Po internetu koluje spousta videí z nejrůznějších částí světa, kde normy nejsou zdaleka tak přísné a obrázky to občas bývají přes veškerou senzačnost víc než děsivé. ČOI u nás odvádí svoji práci, na zákaznících je informovat se, dobře vybírat a neřídit se při výběru výrobku vždy jen cenou. Krom výše uvedených databází nebo spotřebitelských testů může být vodítkem často i renomé výrobce, jeho tradice na trhu apod. I tam je ale potřeba opatrnost, protože pod tradiční značkou se dnes již může občas skrývat "výrobce", který je pouze novým vlastníkem staré značky a na nekvalitní produkci z druhého konce světa lepí kdesi v meziskladech svá loga. Při troše obezřetnosti se ale takový výrobek dá přeci jen rozpoznat. Typické bývá laciné provedení, výběr horších materiálů, mechanicky nedokonalé chody ovládacích prvků, nedokonale začištěné otřepy ve spojích apod. Varováním ale může být i skutečnost, že úplně stejný, nejvýše barevně odlišný výrobek můžete ve vedlejším obchodě vidět pod značkou jiného výrobce. Jde o další typický znak laciné masové produkce a snahy získat zákazníka cenou. Jenže někdy tato strategie skrývá úskalí nejen v kratší životnosti a nižší spolehlivosti nebo výkonu, ale třeba právě i v nebezpečnosti výrobků.

Redakční materiál

ilustrační foto zdroj: Pixabay

Jindřich Kadavý, *51 let,*
hudební pedagog a začínající politik
Ano, typický přístup našeho člověka je nejdřív si zanadávat na zbytečné ouřady a nařízení (třeba z ČOIky) a pak si sednout v pracovní době k internetu a pouštět si tam s kolegy videa z Ruska a Číny, jak tu někomu upadne kolo za jízdy, tu odpadne jedna stěna výškové budovy mezi lidi na ulici atp. Ale jinak hlavně, že nás tu všechny neustále dusí administrativa a nejvíc předpisy EU, že ano?!

Milan Šáda, *46 let,*
posunovač u dráhy
Je fakt, že před lety, za minulého režimu se nedalo při nákupu moc co zkazit. Co už bylo, bylo minimálně bezpečný. Je taky pravda, že nebyl takovej výběr a někdy nebylo vůbec. Chcete to asi s rozumem. Kdo si představuje, že si koupí slušnou vrtačku v ceně deseti zmrzlin, asi dělá někde v myšlení chybu.

Erik Hrachovec, *27 let,*
vedoucí oddělení datové analýzy
Myslím, že doba, kdy nejlepší nákup byl automaticky ten nejlevnější, už naštěstí končí i u nás. Spousta lidí už se spálila a skoro každý si dokáže spočítat "výhodnost" některých nákupů věcí, jak se říká, na jedno použití. I když například i mezi profíky, typicky malými řemeslníky jsem se setkal se zajímavou strategií, kdy jakoby přistoupili na skutečnost, že i mnozí ještě nedávno zavedení výrobci dávají na trh výrobky se životností záruka a kousek. Jednoduše jejich investice je ta vstupní při nákupu a pak už si jen každý rok, dva chodí pro nové nářadí výměnou za staré v rámci reklamace.

A byteček ve Špindlu máte?

„Tak pojďte na kávičku....“ Tak nějak by mohla znít současná parafráze známého výroku z úsměvného vyprávění herce Miroslava Donutila. Individuální rekreace v tuzemských horách zažila totiž během covidových opatření nevídanou renesanci. V čem je rozdíl oproti tradičnímu českému chataření? A jak je to s cenami v neatraktivnějších lokalitách?

Ondřej Smutný

Hlad po nemovitostech na českém realitním trhu roste. **Protiepidemická lockdownová opatření restartovala zájem Čechů o chataření a chalupaření.** Mnoho těch, kterým to zaměstnání a majetkové poměry dovolily, přečkalo uzávěru společnosti mimo města - ve svých druhých domácnostech.

Sociální geografka RNDr. Dana Fialová období nedávno minulé označila za novou éru chataření a chalupaření, jakousi reminiscenci fenoménu předrevoluční doby. Tehdy to znamenalo (obdobně) možný únik ze stereotypu fádního života ve městě, při faktické nemožnosti cestovat do zahraničí z politických důvodů.

Realitní agenti hlásí, že v poslední době prodávají i dříve obtížně prodatelné nemovitosti ve špatném stavu, jak moc je hlad po vlastní druhé domácnosti mimo města silný. Navíc k tomuto stavu na realitním trhu nahrává zrychlující se inflace, kdy lidé nechtějí nechávat peníze na běžném účtě v bance, kde rychle ztrácí na hodnotě a pořizují objekty i jako investici.

Mimořádně zajímavou alternativou k chatám a chalupám jsou pak moderní apartmány v horských střediscích. Jde zejména o projekty v našich turisticky nejatraktivnějších lokalitách, jako jsou Krkonoše, Jizerské hory, Krušné hory, Beskydy, Šumava, nebo Jeseníky, probouzí se však zájem i o zapadlejší pohoří jako Novohradské hory, Orlické hory a mnoho jiných. Tyto apartmány mají oproti historickým budovám několik výhod:

- Majitel získává bydlení již zcela dokončené a může ho tak začít využívat ihned bez mnoha úmorných víkendů strávených rekonstrukcí. Ne každý považuje „dovolenou na maltě” (jak se říkalo za minulého režimu) za model ideální rekreace.
- Horská střediska mají kvalitní občanskou vybavenost, při pobytu tam si nemusí majitel nic výrazně odříkat ani z hlediska kulturního vyžití.
- V neposlední řadě jsou horské apartmány zajímavou investiční příležitostí i pro případné komerční pronajímání v režimu podobném AirBnB. Druhá, víkendová, domácnost tak není jen ekonomickým pasivem, ale i zajímavě výdělečným aktivem.
- Existují případy, kdy se několik přátel či rodin na takový apartmán složí a užívají jej na střídačku (patrně si nezažili typické chalupářské generační spory založené na tom, že se “dědové tehdy nějak domluvili”).

Zájem o apartmány na horách je tak naprosto logickým vyústěním tradičního českého chalupaření a chataření transformovaný do podmínek 21. století. O jeho intenzitě svědčí stále se rozšiřující nabídka takovýchto projektů a také místy až neuvěřitelná cenová hladina. Apartmány v atraktivních horských lokalitách tak pořídíte za peníze jako byty v nejdražších pražských čtvrtích. V Krkonoších je například běžné, že se za 3+kk dostanete nad 10 milionů Kč, za 4+kk překročíte 15 milionů Kč a můžete dokonce atakovat dvacetimiliónovou hranici. U 5+kk ji překročíte.Není proto divu, že se řada podnikatelů provozujících například donedávna horský hotel či pension - zruinovaný lockdowny - rozhodla přestavět objekt na apartmánový dům a následně jej rozprodat. V současné době to jsou mnohem snáze a bezpečněji vydělané peníze.

Michal Babinec, *46 let, byznysmen*
Kdo nezažil peklo lockdownu ve velkém městě, chápe možná obtížně, proč se prodávají ruiny v pohraničí za neuvěřitelné ceny a nebo, proč si někdo koupí další byt ve formě apartmánu na horách. Kdo zažil, případně posléze ještě potkal obyvatele venkova, hor, který mu s potutelným úsměvem říká něco ve stylu „my jsme tu snad ani nic nezaznamenali...“, tak ten běží složit kauci na cokoli, co mu dá sebemenší vyhlídky na svobodu, ať to stojí, co to stojí.

Nikola Spurná*, 30 let, prodavačka*
Tady u nás se teď za těch lockdownů prodal kdejakej prasečák, měšťáci byli úplně říčný. Známá jedněm takovejm prodala napůl zbouranej vejminek po svojí babce, no já bych tam nešla ani za zlatý oči. Ale apartmán na horách, to by se mi líbilo. Horší je, že teď tu maj místní problém vůbec něco sehnat k běžnýmu bydlení třeba pro svoje děti.

Erik Hrachovec*, 27 let,*
vedoucí oddělení datové analýzy
O apartmánu bych uvažoval, nicméně ceny jsou momentálně opravdu enormní, ale záleží také na lokalitě. Moje milované Krkonoše považuji už léta z tohoto důvodu za odepsanou oblast, jiné hory ještě mohou být snesitelné. Je také pravda, že s apartmánem se dá dále ekonomicky nakládat a jejich ceny rostou navíc velmi zajímavým způsobem dlouhodobě.

Milan Šáda*, 46 let, posunovač u dráhy*
Bych je nakopal všechny! Tady u nás se nedá v pátek projet už jak někde v Praze, když všichni z měst táhnou v kolonách na ty svoje chaty a chalupy.

Josef Kalina*, 67 let, strojní inženýr*
Jezdili jsme léta s bratrem na tu zmiňovanou "maltu" do domečku na horách po prarodičích. Naštěstí jsme měli dobré vztahy. Dneska už bych si koupil ten byt a měl to bez starostí, ale byly to krásné roky. Jen těch hor jsme mezi zedničením a dojížděním tolik neužili. Dětem to ale bylo jedno, ty si užily i hromadu písku na dvoře a cihly namísto lega. Domeček jsme nakonec před časem prodali a je pravda, že vůbec ne za špatné peníze.

BYZNYS V ČESKU
www.byznysvcesku.cz

Šlechta v bílém a nebo bída v bílém?

Je dnes povolání lékaře vstupenkou mezi dobře placenou elitu a nebo jde naopak zvláště pro ty mladší o dlouholetou permanentku do světa nekonečných služeb bez nároku na odpočinek a vlastní soukromý život za plat spíše průměrný? Článek na konkrétních číslech ukazuje, jak moc se mohou lišit obecné představy o povolání a odměňování lékaře od každodenní skutečnosti mnohých z nich.

Lukáš Kovanda

V uplynulých třech letech stát lékařům na platech přilepšil výrazně nad růst, jehož se dočkali jejich kolegové v soukromých zdravotnických zařízeních. Průměrný měsíční plat lékaře ve státní sféře v letech 2018 až 2020 stoupl o zhruba 15 tisíc korun. Průměrná mzda lékaře v soukromých zdravotnických zařízeních, mezi něž se počítají i krajské a městské nemocnice mající formu akciové společnosti, stoupla jen zhruba o poloviční částku. Vyplývá to z údajů ČSÚ.

Mezi státní zdravotnická zařízení spadají organizace přímo řízené ministerstvem zdravotnictví jako například fakultní nemocnice nebo specializované ústavy. Spadají mezi ně také třeba příspěvkové organizace krajů. V těchto zařízeních tedy v uplynulých třech letech narostl průměrný měsíční hrubý plat lékaře z 80 860 na 95 669 korun, tedy o 18,3 procenta.

Průměrná měsíční hrubá mzda lékaře v soukromém zařízení ve stejném období vzrostla z 54 582 na 61 211 korun, tedy o 12,1 procenta. Výdělky lékařů ve státní sféře tak navzdory své o zhruba třetinu vyšší výchozí hodnotě roku 2018 narůstaly v dalších letech celkem o zhruba třetinu rychleji než výdělky lékařů sféry soukromé. Vzhledem k tomu, že letos se platy zdravotních pracovníků ve státních zařízeních navyšovaly o deset procent, je rok 2021 historicky prvním, kdy průměrný měsíční hrubý plat lékaře přesahuje hranici 100 tisíc korun.

Nutno však zdůraznit, že podstatnou část platů a mezd lékařů představují příplatky za práci přesčas, za pracovní pohotovost či za práci ve svátek. Příplatky za přesčas jsou výrazné zejména ve státní sféře. Lékaři státní sféry loni napracovali průměrně 195 hodin měsíčně, lékaři sféry soukromé pak 178 hodin. V obou případech se jedná o nadstandardně dlouhou pracovní dobu, neboť průměr v dané skupině zaměstnání činil loni 176, resp. 173 hodin. Je evidentní, že lékaři sféry státní mají přesčasů výrazně více než lékaři sféry soukromé.

Mladí lékaři ve věku od 30 do 34 let dokonce ve státní sféře loni napracovali průměrně 201 hodin měsíčně. Řada lékařů nadále uvádí, že i přes nárůst výdělků v posledních letech by právě mladí lékaři bez přesčasů jen těžko dosáhli alespoň vzdáleně adekvátních výdělků.

Přesčasy jsou také zásadním klíčem k vysvětlení značného rozdílu v průměrném výdělku lékařů a lékařek. Průměrný plat lékaře státní sféry, 105 979 korun, byl loni o více než 20 tisíc korun měsíčně vyšší než průměrný plat lékařky, 85 165 korun. Muži mají ovšem obecně vyšší počet měsíčně odpracovaných hodin než ženy. Výši platů ovlivňuje dále třeba délka praxe, a i tu mívají muži vyšší, neboť ženy ji často přerušují z důvodu mateřství.

Každopádně lékaři ve státních zdravotnických zařízeních se v uplynulých letech dočkali jednoho z nejvyšších nárůstů výdělků mezi všemi profesemi v ČR, sféry státní i soukromé. Vláda si totiž přidávání na platech lékařů vzala jako jednu ze svých priorit.

Lukáš Kovanda, Ph.D. je členem Národní ekonomické rady vlády (NERV) a hlavním ekonomem Trinity Bank.

Erik Hrachovec
Když to přepočtu na hodinovou mzdu a jako přesčasovou práci, je to vlastně u takto kvalifikovaných zaměstnanců docela bída. Jenže je fakt, že spousta spolužáků na gymplu prostě věděla, že musí být lékaři – rodina, prestiž atd. Co mě překvapilo tak fakt, že ve státní sféře, je větší počet odpracovaných hodin, než v privátním sektoru. To je snad poprvé, co jsem se něčím takovým setkal!

Jindřich Kadavý
Být lékařem je poslání. Druhý můj dědeček jím byl a byl to panečku pan Někdo. Ten, když šel naší ulicí, všichni zdravili a starší generace i s úklonou. Slušná odměna za poctivou práci tam u většiny zejména zkušenějších jistě je. Otázka zní, jak motivovat mladé lékaře, aby nám neutíkali za lepším na Západ?!

Milan Šáda
Za tyhle peníze bych fakt chtěl dělat a oni ještě budou řvát!

Nikola Spurná
Náš doktor je snad Maďar nebo Ukrajinec nebo co. Kolikrát mu ani nerozumím. Jako, jestli je někomu sto tisíc málo, může to jít zkusit k nám do marketu!

Michal Babinec
Řešení je jednoznačně ve stanovení standardní a nadstandardní péče a jejím umožnění. Kdo chce a má možnost, připlatí si a kapitolu nedostatečných platů zdravotníků si po letech pláče a odborářských akcí typu Černá sanitka můžeme definitivně odškrtnout. Jenže to by zdravotnictví zároveň nesmělo být jednou z model našeho národního rovnostářství. Takto to de facto funguje omezeně pouze neoficiálně, často v jakémsi polo legálním režimu a spokojený není nakonec nikdo.

Josef Kalina
Za mlada jsem jeden čas o této životní dráze uvažoval. Lákal mě ten bílý plášť a elegance s ním spojená. Nevzpomínám si, že bych přitom řešil výšku platu, ale je fakt, že je jiná doba a společenské postavení se od příjmů dnes odvíjí už přece jen daleko více.

POZNEJTE NAŠE KOMENTÁTORY

Alexandr Gonda
49 let,
finanční makléř
více o mně:

Erik Hrachovec
27 let,
vedoucí oddělení datové analýzy
více o mně:

Jindřich Kadavý
51 let,
hudební pedagog a začínající politik
více o mně:

Josef Kalina
67 let,
strojní inženýr
více o mně:

Karin Léblová
40 let,
na volné noze
více o mně:

Karla Bernášková
38 let,
učitelka
více o mně:

Michal Babinec
46 let,
byznysmen
více o mně:

Milan Šáda
46 let,
posunovač u dráhy
více o mně:

Nikola Spurná
30 let,
prodavačka
více o mně:

Bojím se vykonávat svou práci

Klára Pavlišová žije od podzimu roku 2017 ve velkém stresu. Zdravotní sestra neurologického oddělení nemocnice v Děčíně, ještě pod příjmením Vtelenská, byla obžalována a u okresního soudu odsouzena k podmíněnému trestu odnětí svobody na dva měsíce s roční podmínkou. Za to, že ve snaze pacientovi ulevit z vlastní vůle aplikovala injekci pacientovi, který poté ochrnul.

V děčínské nemocnici pracuje od roku 1998 a na pracovišti ji berou za zkušenou a svědomitou profesionálku. *„Je to pro mě velká křivda, protože jsem neudělala nic, co mi u soudu kladli za vinu. Čekala jsem osvobozující výrok,“* říká zdrcená. Vinu důrazně odmítá. Odvolala se ke krajskému soudu. *„Mám čisté svědomí,“* tvrdí. Nyní je v pracovní neschopnosti, musela vyhledat psychologa.

Jak se vám změnil život?

Neskutečně, hrozně. Bojím se svou práci vykonávat. Poslední čtyři roky chodím do práce s nechutí, přitom mám to povolání ráda. Nemůžu říct, že bych byla jako sestra vyhořelá. Vůbec ne. Ale mám to v hlavě. Bojím se, že mě někdo osočí. Když se po soudních stáních mé jméno i tvář objevily v médiích, hodně jsem se bála jít třeba do obchodu. A tři dny byla jen doma. Bylo to náročné i pro mé děti, kdy se jich spolužáci ptali. A když jsem se vdala, zasáhlo to v poslední fázi i manžela. Myslela jsem si, že jsem silná osobnost a snažila jsem se vše vydržet, ale rozsudek byl poslední kapkou. Teď pořádně nespím. Další návštěvy psychologa mi snad pomohou se z toho dostat.

Je jasné, že hlavní oporou je rodina. Vnímáte podporu i ve svém širším okolí?

Ano, a jsem za ni moc ráda, hodně mi pomáhá. Chci velmi poděkovat panu řediteli, hlavní a vrchní sestře, sestřičkám, kolegům a kolegyním z neurologického oddělení. Po rozsudku, i když není pravomocný, se strhla velká vlna solidarity z děčínské nemocnice. Za to jsem velmi vděčná. Velké podpory si neskutečně vážím a rozhodně ji neberu jako samozřejmost. Ale jako velké lidské gesto lidí, kteří se mnou léta spolupracují. Přestěhovala jsem se a letos v srpnu vdala. Měla jsem obavy z reakcí okolí, ale ty se ukázaly jako zbytečné. Rodina, naši přátelé i kolegové za mnou stojí, věří mi a velmi se snaží pomoct.

Co je právě teď vaším největším přáním?

To je těžké. Já si přeji, aby odvolání u krajského soudu dobře dopadlo a aby se mé jméno, moje pověst očistila. Aby ta křivda, kterou cítím a s níž žiju, byla ze mě sejmuta. I když se to povede, případ se uzavře, média o tom vydají zprávu a potom bude takzvaně klid, bojím se další věci. Víme přeci, že je v současnosti v České republice hodně žalob na nemocnice a jejich personál. Proto mám obavy, že vždy, když se ve zdravotnictví stane někde něco špatného a nějaká sestřička bude čelit hrozbě postihu, můj případ se bude připomínat. Stejně jako ty, které přijdou po mně. Toho se bojím nejvíc. A tak je mou velkou motivací pomáhat sestrám, aby psychicky, mentálně zvládly těžké období, které prožívají. (red)

Znovuzrozený Mosťáček se má k světu

Zařízení pro děti vyžadující okamžitou péči v Mostě má od letošního září nového provozovatele, jinak hrozilo, že zanikne. Pod svá křídla je vzala Oblastní charita Most, která tak jako první v republice rozšířila své portfolio služeb o tento segment.

Jaká je v Mosťáčku situace právě teď, na to jsme se zeptali jeho ředitelky Mgr. Heleny Fadrhonsové, která tuto pozici převzala nad rámec svých dalších povinností.

„Plný provoz jsme zahájili okamžitě, protože to bylo potřeba. Zařízení provozujme ve dvou bytových jednotkách s celkovou kapacitou 16 dětí ve věku do 16 let, zatím nejmladšímu je 9 měsíců. Přijali jsme děti nejen z Mostu, ale i z Chomutova, Litvínova, Kladna a ze Žamberku. Byli to jednotlivci a také sourozenecké skupiny, o které se tety starají čtyřiadvacet hodin denně. Pro předškoláky i školáky máme zakotvený pevný režim, ve kterém nechybí čas na hry, školní docházku, domácí úkoly, odpočinek, ale i volnočasové aktivity, kde spolupracujeme s naším zařízením pro děti a mládež Sovička. K dispozici máme i dětskou lékařku a psycholožku. Máme štěstí i na patrony našeho zařízení, kterými jsou Ústecký kraj, město Most, společnost United Energy, Člověk v tísni a nově nyní Nadace Veroniky Kašákové, ale i anonymní dárci. Momentálně se připravujeme na první společné Vánoce. Věříme, že nám Lesy ČR vyhoví s dodáním stromků, skromné dárky připravíme z vlastních zdrojů a uvítali bychom i sponzorství nebo finanční příspěvky“. (lar)

Pokud chcete dětem v ústavu zpříjemnit vánoční svátky, můžete využít účet Oblastní charity Most

číslo 265611608/0300

s uvedením variabilního symbolu ZDVOP.

Rodinné stříbro na rozcestí. Přežijí české minipivovary?

Již druhou krajně nepovedenou sezónu musí řešit české pivovary. Těch malých, označovaných jako minipivovary, se krize gastronomického oboru dotkla ještě mnohem citelněji než velkých.

Ondřej Smutný

Malé pivovary sice produkují „jen” asi 3% celkového objemu výroby českého piva, nicméně výrazně přispívají k rozmanitosti nabídky a k regionálnímu rozvoji s více než 5 000 zaměstnanci. Minipivovarem je provozovna s ročním výstavem do 10 000 hektolitrů. Kromě vlastních restaurací jsou pro minipivovary klíčovým trhem ostatní hospody. V současné době je v České republice zhruba 500 podniků této velikosti, nicméně ještě ani tento počet nedosáhl stavu před první světovou válkou, kdy jich na území tehdejších zemí Koruny České bylo přibližně tisíc.

Zatímco v minulém pandemickém roce došlo k poklesu výroby piva u velkých pivovarů „jen” o cca 10%, u minipivovarů šlo bezmála o 30%. Drtivá většina produkce minipivovarů končí mnohdy v jedné, dvou vlastních restauracích, jakákoliv omezení návštěv gastronomických podniků jim tak loni i letos škodí výrazně více.

Již na začátku letošního roku se tehdejší prezident Českomoravského svazu minipivovarů Jan Šuráň pozastavil nad podivně macešským přístupem státu k pivovarnickému oboru, našemu národnímu rodinnému stříbru. *„Je to EET, z níž je možné na korunu přesně vypočítat, jaké tržby měl daný podnik před rokem, a kdyby nebyla platnost EET pozastavena, jaké tržby má teď. Rozdíl by jasně ukázal propad daného podniku a stát by se mohl rozhodnout, jakou část propadu, způsobeného zavřením či omezením provozu restaurace, nahradí. Navrhujeme náhradu 30 % loňských tržeb, při zavření vnitřních prostor restaurace, či při propadu tržeb o 50 a více procent. Stát by navíc velmi přesně věděl, kdo má na pomoc nárok a kdo nikoliv. Zároveň by dopředu znal, kolik peněz ho bude zavření gastronomického segmentu stát. Nic z toho stát nepoužil a o přímé podpoře tohoto segmentu ani neuvažuje,“* dodává Jan Šuráň.

V rámci letošní letní sezóny, stále plné nejistoty a prakticky bez zahraničních turistů, se pivovary spíše jen zlehka nadechly. Došlo k ukončení provozu mnoha z nich, ale i přes fatálně nedostatečnou státní podporu k opravdu masivním krachům ještě nedošlo. Po létě, které však nemohlo nijak vynahradit výpadky příjmů za více než rok, však přišel neradostný podzim. Výstav českých pivovarů v září meziročně klesl o 3,45 procenta. Výrazněji klesala výroba pro domácí trh, o 5,6 procenta. Situaci tak zlepšoval export, který se meziročně zvýšil o 2,26 procenta. Až na výjimky nejsou malé pivovary exportéry, zlepšení čísel vývozu se jich tak prakticky nijak netýká.

Nová vládní opatření omezující vstup do restauračních podniků jen pro očkované tak zasahuje obor znovu jako spolehlivě drtící kladivo. Nově zvolený prezident svazu minipivovarů Michal Voldřich se k stávající situaci vyjádřil takto: *„Restaurace se nám vyprázdnily, během dvou týdnů je všechno pryč, akce do konce roku (v restauracích) jsou prakticky zrušené.”* Podle Voldřicha hrozí to, že bez státní pomoci obor zcela zmizí. Minipivovary podle něj potřebují hlavně přežít zimu. Klíčové pro ně bude udržet si zaměstnance a další personál, aby mohly vůbec pomýšlet na jarní rozjezd. *„Vždy jsem byl proti dotacím, ale kompenzace jsou nyní potřeba. Obor je poškozený,“* řekl. Pivovarníky vyzval k tomu, aby za pomoc minipivovarům lobbovali u politiků.

Na celý obor, kromě státních restrikcí bez kompenzací dále (oproti loňsku) navíc negativně dopadají nové problémy s razantním zdražováním vstupů. Jde jak o cenu energií, které jsou při vaření piva nezanedbatelnou položkou, tak i o zdražování pohonných hmot. Jednou z mála dobrých zpráv ve stávající situaci je letošní slušná sklizeň chmele, která znamená, že alespoň tato zásadní surovina patrně nemusí zdražit takovým tempem, jako zbytek zemědělských surovin.

Tím ovšem krátký výčet dobrých zpráv končí. Od počátku nových protipandemických opatření došlo prudkému snížení počtu hostů v restauracích. Situace se velmi liší regionálně, ale například v Královéhradeckém kraji klesl počet zákazníků v restauracích v první polovině listopadu o těžko uvěřitelných 36%. Tento pokles pak navíc napříč republikou dále pokračuje a prohlubuje se. Po oznámení tzv. bavorského modelu pandemických restrikcí lze očekávat další zrychlení volného pádu návštěvnosti a tržeb restaurací, a tentokrát (bez kompenzací restauracím a pivovarům) již fatální.

Zatímco velké, průmyslové pivovary takovouto situaci, kdy se spotřeba piva přesune z hospod do domácností, opět nějak přežijí, malé už další ránu nejspíše neunesou. Až na výjimky drtivou většinu piva v běžných, nespecializovaných obchodech a nákupních centrech dodávají koncernové pivovary. Stáčení piva do lahví a plechovek je ekonomicky náročnější disciplína, kterou si mohou dovolit výrazně jednodušeji, než malí výrobci a tak se rozdíl mezi cenami a dostupností lokálních a nadnárodních piv ještě více zvětší ve prospěch zmenšení pivní rozmanitosti. A to by byla škoda, nemyslíte? Už tak bude nastávající zima mrazivá a hořká…

Ilustrační foto

Známe mistry republiky!

Vítězem letošního grandfinále rugby league se stal tým RCL Dragons Krupka. Radost a odměna za tvrdou práci byla veliká. Jeden z týmu nových mistrů republiky Jiří Štábl nám prozradil, jak se tento tvrdý sport hraje a co je čeká dál.

SPORT...

Zápas trvá 80 minut, je rozdělen na dva poločasy, mezi kterými je 10 až 20 minut pauza. Hraje se na obdélníkových hřištích, branky ve tvaru písmene H jsou od sebe vzdáleny 100 metrů. Za nimi je na obou stranách 6 až 12 metrů hluboké brankoviště, začínající tzv. try lajnou (položení míče). Postranní a koncové čáry jsou už součástí autu, pokud se jich míč nebo hráč s míčem dotkne, jsou mimo hru. V rugby league je povoleno přihrávat pouze směrem dozadu nebo kolmo k autové čáře. Pokud letí míč dopředu, získává ho soupeř. To samé platí, když hráč nesoucí či chytající balon, upustí míč před sebe. V poli je třináct hráčů z každého týmu. Jejich úkolem je získat co nejvíce bodů kontrolovaným položením míče na zem v soupeřově brankovišti za brankovou čáru. Položení je oceněno čtyřmi body a možností kopu na bránu, za které může pokládající tým získat další dva body. Jsme rádi, že jsme po deseti letech existence klubu titulem završili ligový titul z let 2016 a 2017. Do poloviny prosince máme pauzu, následovat bude zimní příprava v posilovně a v tělocvičně. Pro příští sezónu bychom chtěli tento sport veřejnosti více přiblížit a zatraktivnit. Rádi bychom mezi sebou přivítali dorost ve věku 16 až 17 let, abychom měli následovníky, a málo platné, sponzoři jsou dneska pro každý sport důležití a vítaní. (lar), foto: Robin Rörich

Příkladná solidarita

V minulém vydání Metropolu jsme zveřejnili příběh malé Majdalenky, která od narození trpí nemocí SMA. Máme radost, že se strhla obrovská vlna solidarity, která přinesla úžasné výsledky.

CHARITA...

Módní návrhářka Naďa Moravcová (na snímku vlevo společně s moderátorkou večera Radkou Rosickou a Majdalenkou) uspořádala charitativní přehlídku a partneři i diváci byli velmi štědří. Po odečtení nákladů „zbylo“ 142 900 korun, určených na potřeby zlepšení života nemocné holčičky. Navíc se již přihlásili dva noví sponzoři pro jarní módní přehlídku pod heslem MajdalenkaSMA. Degustační večery v restauraci Lagarto, pořádané pod záštitou primátora města Teplice Hynka Hanzy, vynesly téměř 42 000 korun a přidal se i tamní Farní sbor ČCE, který pro Majdalenku uspřádal bleší trh a benefiční koncert. Vybraná částka ve výši 28 000 korun ještě není konečná. A nás v redakci těší, že můžeme být přitom a zveřejňovat tak krásné příklady vzájemné lidské solidarity. (red.)

Originální dárek

MÓDA...

Ručně malované a často kamínky vykládané čelenky ze salonu Anna Anna jsou krásným i praktickým doplňkem. Čelenka vypadá jako vyšívaná a je ušitá z příjemného pružného úpletu. Ochrání uši před zimou, ale může se nosit i celoročně. Každý model je jedinečný ručně malovaný originál z dílny výtvarnice a módní návrhářky Anny Tejklové. Čelenky šije chráněná dílna v České republice. Jejich údržba je snadná – pere se jemně v ruce. Originální čelenka může být vhodným vánočním dárkem pro ženy i malé slečny.

Další výjimečné kousky si můžete prohlédnout a objednat na adrese
https://www.annaanna.cz/kategorie-produktu/doplnky/celenky/

PRÁVĚ VYCHÁZÍ...

Šaty pro královnu

Příběh svatby budoucí panovnice vypráví román Jennifer Robson **Šaty pro královnu**, který do češtiny přeložila z originálu The Gown Kristýna Himmerová.
Ideální román pro fanoušky seriálu Koruna, kteří touží zažívat historické události v podobě intimního dramatu. Na své si přijdou i čtenáři, kteří by rádi pohlédli na život královské rodiny z jiného úhlu. (red.)

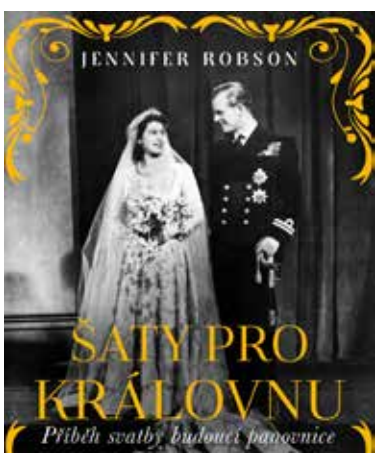

ELEKTRIZUJÍCÍ RADOST Z JÍZDY.
BMW iX OD 24.999 KČ* MĚSÍČNĚ VČ. POJIŠTĚNÍ.

- Dojezd 630 km dle WLTP.
- Paket Innovation:
  - BMW Laserové světlomety;
  - BMW Live Cockpit Professional vč. navigačního systému;
  - Driving Assistant Professional.
- Servisní balíček BMW Service Inclusive na 6 let bez omezení počtu km.
- Prodloužená záruka BMW Repair Inclusive na 3 roky / 200000 km.

BMW iX xDrive50: Elektrický dojezd 630 km. Spotřeba elektřiny v kWh/100 km (kombinovaná): 19,8–23,0.
Spotřeba paliva v l/100 km (kombinovaná): 0. Emise CO_2 v g/km (kombinované): 0. Měřeno dle metrik WLTP. Fotografie je ilustrativní.

inzerce

Světoznámé lázně Imperial Karlovy Vary a.s. nabízí pracovní příležitosti s ubytováním:

• PRACOVNÍK REZERVACÍ
• OBSLUHA RESTAURACÍ a KUCHAŘI
• PROVOZNÍ A ADMINISTRATIVNÍ POZICE

www.imperial-group.cz
+420 353 206 405
HR@imperial-group.cz

IMPERIAL GROUP
KARLOVY VARY

Již 31 let se staráme o zdraví a pohodu našich klientů a stále nás to baví. Přidej se k nám!

PARTY NÁBYTEK

půjčovna nábytku a vybavení

www.partynabytek.cz

Jednoduše dokonalý...

+420 778 200 900

AUTOPŮJČOVNA - CAR RENTAL - AUTOVERMIETUNG

PATZELTAUTO
Pronájem osobních, užitkových a vícemístných vozů

Ústí nad Labem
Pekařská 228/10
400 07 Ústí nad Labem

Volejte **NONSTOP**
+420 **601 011 600**
+420 **601 368 448**
autopujcovna@patzeltauto.cz

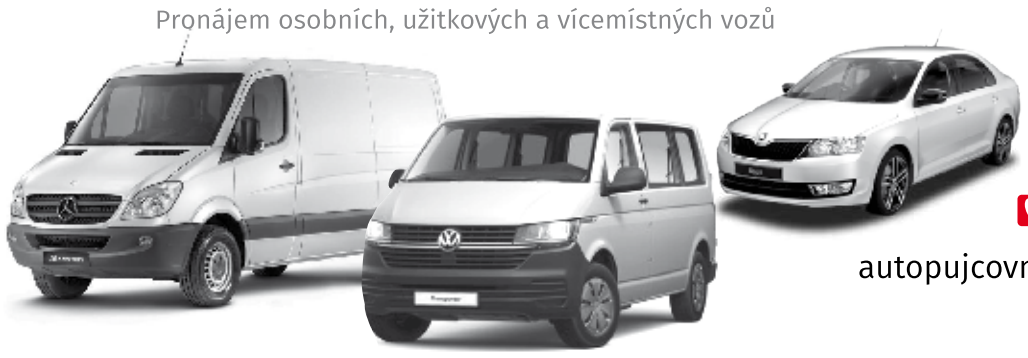

Mělník
Blatecká 334
276 01 Mělník

Volejte **NONSTOP**
+420 **602 376 900**
autopujcovnamelnik@patzeltauto.cz

www.patzeltauto.cz

Vydává: Český Metropol, s.r.o., Jindřišská 937/16, 110 00 Praha 1, IČO: 24723291, tel. 775 854 192 ředitel vydavatelství: Ing. Jiří Morštadt, morstadt@e-metropol.eu, redakce@e-metropol.eu, inzerce: inzerce@e-metropol.eu, vedoucí výroby: Jiří Vondráček, e-mail: grafika@e-metropol.eu, www.e-metropol.eu.
Povoleno MKČR pod evidenčním číslem MK ČR E 17961. Vychází každý měsíc. Distribuce: vlastní Metropol. Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí.